

Visuele beperkingen bij dementie

Visio

Visuele beperkingen komen vaak voor bij mensen met dementie. Omdat de dementie zelf op de voorgrond staat en al zoveel impact heeft, kan het zijn dat er minder aandacht is voor visuele beperkingen. De gevolgen van het slechter zien, worden bijvoorbeeld toegeschreven aan geheugenproblemen. Bij dementie kan iemand te maken hebben met een oogheeskundige aandoening. Maar daarnaast beïnvloedt ook de verwerking van de visuele informatie in de hersenen "het zien".

Slecht zien ondanks goede ogen

Dat we kijken met de ogen is voor iedereen wel duidelijk. Maar staan we ook wel eens stil bij het feit dat we waarnemen met de hersenen? Meestal niet. Dementie beïnvloedt het functioneren van het brein en tast vaak daarmee ook het visueel waarnemen aan. Afhankelijk van de plaats van beschadiging in de hersenen kunnen zich allerlei stoornissen voordoen die van invloed zijn op het zien. Visuele klachten die kunnen ontstaan, zijn bijvoorbeeld:

- wazig zien, ondanks goede brilcorrectie
- problemen met diepte zien
- dubbelzien
- lichthinder
- gezichtsvelduitval
- geen kleuren meer zien

Hoe beïnvloeden deze visuele klachten het dagelijks leven?

Deze klachten kunnen beperkingen geven bij activiteiten in het dagelijks leven zoals lezen, tv kijken, lopen, de weg vinden, herkennen van personen en voorwerpen, uitvoeren van huishoudelijke en alledaagse activiteiten en het pakken van voorwerpen. Daarbij geeft een visuele beperking bij dementie meer risico om te vallen. Er is ook een grotere kans op het krijgen van een depressie en gevoelens van angst.

Wanneer visuele problemen bij mensen met dementie op tijd worden ontdekt, kan Visio onderzoeken wat passende oplossingen zijn. Vaak gaat het hier om simpele aanpassingen die het dagelijks leven van mensen met dementie aangenamer kunnen maken.

Een voorbeeld

Mevrouw D. woont in een verpleeghuis. Zij heeft Alzheimer en haar gezichtsscherpte is verminderd. Tijdens de lunch had zij steeds meer moeite om haar theeglas op het gebloemde tafelkleed terug te vinden. Visio heeft adviezen gegeven over verlichting en contrast. Boven de tafel hangt nu een andere lamp die meer (maar geen hinderlijk) licht geeft. Haar donkerblauwe beker met thee kan zij nu veel beter terugvinden op het lichtgele tafelkleed.

Bij signalen dat iemand slecht(er) ziet, is de observatie van de naaste omgeving van de persoon met dementie (verzorgende/familie) van groot belang. Visio kan hierbij helpen. Als blijkt dat een persoon inderdaad problemen lijkt te hebben met het zien kan, na verwijzing door een specialist, Visio verder onderzoek doen. Deze verwijzing wordt gegeven door een oogarts, neuroloog of specialist Ouderen Geneeskunde.

Wat kan Visio betekenen?

Visio biedt revalidatie en advies op maat. Visio kan, door middel van gericht onderzoek, concrete adviezen geven met betrekking tot de beperkingen die ontstaan in het dagelijks leven. Visio kijkt naar wat nog wel mogelijk is en op welke manier. Mensen met verder gevorderde dementie kunnen vaak minder goed aangeven wat ze precies zien. Dit vraagt om een andere manier van onderzoek; ook dit kan Visio verrichten.

Onderzoek bij Visio: wat neemt iemand nog waar?

- In een (intake)gesprek met verzorgende en/of familie (erbij) worden gezichtsproblemen besproken. Ook kijkt Visio waar eventuele, andere hulpvragen liggen.
- In combinatie met de vooraf verzamelde informatie brengt Visio, tijdens het visueel functieonderzoek, in kaart wat iemand precies ziet. Dit gebeurt door ervaren medewerkers; zo nodig met aangepast testmateriaal, met twee personen (waarbij één van de onderzoekers nauwlettend observeert). Door deze speciale onderzoeksmethode belasten we onze de cliënt zo min mogelijk tijdens het onderzoek zelf. Hij of zij zal daarvan geen extra hinder of last ervaren. Visio gaat ook na of bepaald (probleem) gedrag veroorzaakt wordt door de visuele problematiek.
- De bevindingen worden besproken met (indien mogelijk) de persoon met dementie en de familie (in een verpleeghuis kan dit aangevuld worden met de specialist Ouderen Geneeskunde en/of eerst verantwoordelijk verzorgende). Visio geeft praktische adviezen die de kwaliteit van leven direct verbeteren. Dit gaat om aanpassing van verlichting, goed gebruik van contrast en kleur bij dagelijkse activiteiten, gebruik van eenvoudige hulpmiddelen, het aanpassen van de omgeving en praktische adviezen voor de bejegening van de cliënt.

Aanmelden

Het is belangrijk om eerst naar de neuroloog en/of oogarts te gaan, die de visuele problemen onderzoekt en/of bespreekt. Voor bewoners in een verpleeghuis kan dit met de specialist Ouderen Geneeskunde. Daarna kunt u met de specialist overleggen of deze naar Visio verwijst.

Kosten

Deze dienstverlening valt onder het basispakket van uw zorgverzekering. De zorgverzekering kent een verplicht eigen risico. U heeft een verwijzing nodig van uw oogarts of andere medisch specialist.

Meer informatie

Algemene informatie over Visio vindt u op www.visio.org. Wilt u meer informatie, bel dan ons Cliëntservicebureau via 088 585 85 85.

Koninklijke Visio
expertisecentrum
voor slechtziende en
blinde mensen

www.visio.org